

Informacija

o potpisivanju Memoranduma o razumijevanju između Vlade Crne Gore koju predstavlja Ministarstvo odbrane Crne Gore i Njegovog Visočanstva Kralja Kanade, koga predstavlja Kanadska privredna korporacija (Canadian Commercial Corporation, CCC)

U prethodnom periodu, Ministarstvo odbrane je zaključivanjem zasebnih ugovora na osnovu Memoranduma o razumijevanju sa Kanadskom privrednom korporacijom (Canadian Commercial Corporation) koji datira iz 2017. godine, a koji je 2022. godine produžen na tri godine, sprovedo postupke nabavke višenamjenskih helikoptera za potrebe Vazduhoplovstva Vojske Crne Gore (dva Bell 412EPI, jedan Bell 412 EP i dva Bell 505).

Realizacijom nabavke helikoptera, zadovoljene su tadašnje potrebe Vazduhoplovstva Vojske Crne Gore prilikom svakodnevnog obavljanja zadataka, a koji obuhvataju podršku jedinicama kopnenih snaga i Mornarice, unapređenje transportnih sposobnosti, sposobnosti traganja i spašavanja, sposobnosti za medicinski transport i medicinsku evakuaciju vazdušnim putem, kao i unapređenje protivpožarne zaštite.

S obzirom da je prethodno zaključenom Memorandumu istekao period važenja, a da postoji objektivna potreba Ministarstva odbrane da i u narednom periodu vrši saradnju sa Kanadskom privrednom korporacijom (Canadian Commercial Corporation), pristupilo se proceduri usaglašavanja i potpisivanja novog Memoranduma o saradnji. Razlozi za zaključivanje novog Memoranduma o razumijevanju su kupovina novih helikoptera, kupovina rezervnih djelova, ekspertske usluge pri održavanju helikoptera, kao i bilo koja druga nabavka opreme ili usluge za kojom se ukaže potreba.

Predmetnim Memorandumom o razumijevanju stvara se pravni osnov da se buduće nabavke opreme ili usluge iz oblasti odbrane realizuju kroz potpisivanje ugovora o nabavci između Ministarstva odbrane i Kanadske privredne korporacije (Canadian Commercial Corporation). Činjenica da je Kanadska privredna korporacija (Canadian Commercial Corporation) zvanična agencija Vlade Kanade za međunarodno ugovaranje poslova, pruža sigurnost da će ugovori koje Ministarstvo odbrane zaključi sa ovom korporacijom biti realizovani u skladu sa ugovornim uslovima.

Memorandum o razumijevanju omogućava Ministarstvu odbrane da definiše projekte ili aktivnosti za čiju realizaciju su potrebne robe i usluge koje se mogu nabaviti u Kanadi i da traži od Kanadske privredne korporacije (Canadian Commercial Corporation) ponude iz kanadskih kompanija koje su podvrgnute detaljnoj analizi poslovanja od strane Kanadske privredne korporacije (Canadian Commercial Corporation) u pogledu njihovih tehničkih, finansijskih i upravljačkih sposobnosti i etičkih standarda. Svi pregovori, kako oni o ponudama iz kanadskih kompanija, tako i oni vezani za eventualne ugovore, vršiće se između Ministarstva odbrane i Kanadske privredne korporacije (Canadian Commercial Corporation).

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU

Ovaj **Memorandum o razumijevanju** zaključen je u Podgorici, Crna Gora između:

VLADE CRNE GORE, koju predstavlja **MINISTARSTVO ODBRANE CRNE GORE**, koje zastupa Dragan Krapović, ministar odbrane, u daljem tekstu: „**MO**“;

- i -

NJEGOVOG VIŠOČANSTVA KRALJA KANADE, koga predstavlja **Kanadska privredna korporacija (Canadian Commercial Corporation, CCC)** koju zastupa Mathieu Lacroix, Direktor razvoja poslovanja, Vazduhoplovstvo, u daljem tekstu: „**CCC**“

U vezi sa "Vlada prema Vladi" sporazumima koje uključuju nabavku vojne i odbrambene opreme, obuku i usluge.

MO i **CCC** se u daljem tekstu: „**Strane**“

Uzimajući u obzir da Strane smatraju da bi transakcije između vlada bile korisne po Strane i da bi olakšale i poboljšale transakcije i saradnju između njih;

Uzimajući u obzir da su Strane već zaključile Memorandum o razumijevanju (MoR) 30. marta 2022. godine, koji je uspješno realizovan, i da je važenje predmetnog Memoranduma o razumijevanju isteklo 30. marta 2025. godine;

i

Uzimajući u obzir da: Strane namjeravaju da se transakcije obuhvaćene ovim MoR ne smatraju redovnim komercijalnim transakcijama, već sporazumima između vlada, koji će uzeti u obzir odnos između Strana i njihove posebne potrebe;

Strane su postigle sljedeće razumijevanje:

1. Ovaj MoR odnosi se samo na transakcije između vlada za nabavku vojne i odbrambene opreme, obuke i usluga sprovedenih od strane i između Strana, kada su takve transakcije u skladu sa suštinom "vlada prema vladi" nabavki. Za potrebe ovog MoR, međuvladine transakcije označavaju ugovore za posebne transakcije potpisane između Strana na međuvladinoj osnovi, a proizilaze iz ovog MoR.
2. Ovaj MoR nema za cilj da bude u suprotnosti sa bilo kojim drugim međunarodnim sporazumom ili obavezama koje su preuzele Strane prema trećem licu.
3. CCC je vladina korporacija osnovana *Kanadskim Zakonom o Komercijalnim Korporacijama*, R.S. 1985, c. C-14, u svrhu pomoći u razvoju trgovine između Kanade i drugih nacija. Ovo uključuje izvoz i prodaju vojne i odbrambene opreme, obuku i usluge.

4. CCC, kao zvanična međunarodna ugovorna agencija Vlade Kanade, će omogućiti trgovinu između Kanade i Crne Gore, posredstvom MO, pružanjem komercijalnih rješenja koja su obostrano prihvatljiva za MO, CCC i kanadskog dobavljača. Kao zakonski predstavnik Vlade Kanade, ugovori koje je sklopio CCC će obezbijediti rezultate MO sa garancijom Vlade Kanade da će ugovori biti završeni u skladu sa njihovim uslovima i potrebama.
5. MO će identifikovati projekte ili aktivnosti za koje su robe i usluge dostupne za nabavku iz Kanade i može zahtijevati od CCC da predstavi prijedloge onih kanadskih kompanija koje su bile podvrgnute dužnoj pažnji CCC u pogledu njihovih tehničkih, finansijskih i upravljačkih sposobnosti. Svi pregovori, uključujući i one koji se odnose na ugovorne odredbe i uslove u vezi sa ovim projektima vodiće se između CCC i MO.
6. Zahtjevi za prijedloge MO i/ili nepoželjne ponude od CCC za razvoj, sticanje ili nabavku vojne i odbrambene opreme, obuke i usluga biće upućeni kontakt osobama iz tačke 10 ovog memoranduma.
7. Zahtjevi za prijedloge poslati CCC neće sprječavati MO da traži druge dobavljače opreme, materijala, sistema i/ili usluga iz drugih izvora koje smatra odgovarajućim.
8. CCC će nastojati da odgovori na svaki zahtjev za prijedlog u roku od šezdeset (60) dana sa "Nema ponude" ili pozitivnim odgovorom sa materijalnim detaljima prijedloga. MO neće odbiti razuman zahtjev CCC za produženje vremenskog perioda.
9. U slučaju da je MO zainteresovano za prijedlog, obavijestiće CCC i Strane će se sastati da pregovaraju i finalizuju ugovor neophodan za nabavku opreme, materijala, sistema i/ili usluga.
10. Sva korespondencija i komunikacija između Strana u vezi sa sprovođenjem ovog MoR biće obavljena od strane i između:

Kontakt osoba MO za potrebe ovog MOR je:

potpukovnik Radovan Kostić
V.D. Generalnog direktora Direktorata za logistiku
Jovana Tomaševića 29, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 483 388
E-mail: radovan.kostic@mod.gov.me

Kontakt osoba CCC za potrebe ovog MoR je:

Potpredsjednik za razvoj poslovanja i prodaju
Kimberlee Douglas
350 Albert Street, Suite 1100
Otava, Ontario, Kanada, K1A 0S6
Tel: (613) 866-1755
Mail: Kimberlee Douglas kdouglas@ccc.ca

11. Svaka predložena izmjena ovog MoR-a može se izvršiti uzajamnim dogovorom ili saglasnošću Strana. Ovaj MoR stupiće na snagu danom potpisivanja sa rokom važenja od jedne (1) godine. CCC će predložiti MO novi izmijenjeni predlog MoR-a na bazi internih promjena svog standardnog predloga MoR-a, prije isteka jednogodišnjeg razdoblja na razmatranje od strane MO. Ako se MoR potpiše na različite datume, datum stupanja na snagu biće datum posljednjeg potpisa. MoR će se automatski produžiti na kraju jednogodišnjeg (1) perioda, osim ako bilo koja Strana izričito pisanim putem ne obavijesti drugu Stranu da želi da raskine ovaj MoR.

12. Iako ovaj Memorandum o razumijevanju ne podrazumijeva obavezujuće, pravne obaveze između strana, svaki ugovor koji je potpisan na osnovu ovog Memoranduma o razumevanju biće obavezujući za potpisnike tog ugovora i biće regulisan sopstvenim uslovima i odredbama.

U POTVRDU NAVEDENOG ovlašćeni predstavnici Vlada su potpisali ovaj Memorandum u dva originalna primjerka na engleskom jeziku, dana _____, 2025. godine u Podgorici, Crna Gora.

U IME
NJEGOVOG VIŠOČANSTVA
KRALJA KANADE

Kanadska privredna
korporacija (Canadian
Commercial Corporation, CCC)

U IME
VLADE CRNE GORE

MINISTARSTVO ODBRANE

Mathieu Lacroix
Direktor, Evropa

Dragan Krapović
MINISTAR ODBRANE CRNE
GORE

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

This **Memorandum of Understanding** concluded at Podgorica, Montenegro by and between:

GOVERNMENT OF MONTENEGRO, as represented by the **MONTENEGRO MINISTRY OF DEFENCE** represented herein by Dragan Krapović, Minister of Defence hereinafter referred to as “**MOD**”;

-and-

HIS MAJESTY THE KING IN RIGHT OF CANADA, as represented by the **CANADIAN COMMERCIAL CORPORATION** represented herein by Mathieu Lacroix, Director of Business Development, Aerospace, hereinafter referred to as “**CCC**”

relative to government-to-government transactions involving acquisitions of military and defence equipment, training and services.

MOD and **CCC** are hereinafter referred to as the “**Parties**”

Considering that: The Parties are of the view that government-to-government transactions would be beneficial to the Parties and would facilitate and improve transactions and cooperation between them;

Considering that: The Parties have already entered into a government-to-government Memorandum of Understanding (MOU) dated March 30th, 2022, concluded a successful government-to-government contract, and that the MOU expired on March 30, 2025;

and

Considering that: The Parties intend for the transactions covered by this Memorandum of Understanding not to be considered as regular commercial transactions, but rather Government-to-Government Agreements, which will take into consideration the relationship between the Parties and their special needs;

The Parties, therefore, have reached the following understanding:

1. This Memorandum of Understanding refers only to government-to-government transactions for the acquisition of military and defence equipment, training and services to be carried out by and between the Parties, when such transactions are in line with the nature of government-to-government transactions. For the purpose of this Memorandum of Understanding, Government-to-government transactions means the contracts for specific transactions that are signed between the Parties on a government-to-government basis, derived from this Memorandum of Understanding.

2. This Memorandum of Understanding is not intended to contradict any other International Agreement or commitments made by the Parties to any third party.

3. The Canadian Commercial Corporation is a governmental corporation established by the *Canadian Commercial Corporation Act*, R.S. 1985, c. C-14, for the purpose of assisting in the development of trade between Canada and other nations. This includes the export and sale of military and defense equipment, training and services.
4. The CCC, being the official international contracting agency of the Government of Canada, will facilitate trade between Canada and Montenegro, through the MOD, by providing commercial solutions which are mutually agreeable to MOD, CCC and the Canadian Supplier. As a statutory agent of the Government of Canada, contracts entered into by the CCC will provide the MOD with a Government of Canada performance guarantee that the contracts will be completed in accordance with their terms and conditions.
5. The MOD will identify the projects or activities for which goods and services are available for sourcing from Canada and may request CCC to present proposals from those Canadian companies that have been subjected to CCC's due diligence in respect of their technical, financial and managerial capabilities and ethical standards. Any negotiations, including those related to contractual terms and conditions, related to these projects will be between CCC and MOD.
6. Requests for proposals from MOD and/or unsolicited offers from CCC to develop, acquire or procure military and defence equipment, training and services will be sent to the Points of Contact identified in Paragraph 10 hereof.
7. Requests for proposals sent to CCC shall not prohibit MOD from pursuing other suppliers of equipment, materials, systems and/or services from other sources that it may deem appropriate.
8. CCC will endeavour to respond to any request for proposal within sixty (60) days with "No Offer" or a positive response with the material details of the proposal. MOD will not refuse a reasonable request by CCC to extend the period of time.
9. In the event that MOD is interested in the proposal it will notify CCC and the Parties will meet to negotiate and finalize the contract necessary for the procurement of the equipment, materials, systems and/or services.
10. All correspondences and communication between the Parties with regards to the implementation of this MOU will be made by and between:

The MOD Point of Contact for the purposes of this MOU is:

LTC Radovan Kostić, Acting Director General, Logistics Directorate,
Ministry of Defence

Jovana Tomaševića, no. 29
81 000 Podgorica, Montenegro
Tel: +382/20/483-388
Mail: radovan.kostic@mod.gov.me

The CCC Point of Contact for the purposes of this MOU is:

Vice President, Business Development and Sales
Kimberlee Douglas
350 Albert Street, Suite 1100
Ottawa, Ontario, Canada, K1A 0S6
Tel: (613) 866-1755
Mail: Kimberlee Douglas kdouglas@ccc.ca

11. Any proposed modification of this MOU may be executed by mutual agreement or consent of the Parties. This MOU will take effect from the date of its signature with a validity term of one (1) year with the understanding that the CCC will propose a new modified MOU template to MOD based on internal changes to its standard MOU template before the end of the one year-term for consideration by the MOD. If the MOU is signed on different dates, the Effective Date shall be the date of the last signature. The MOU validity period shall automatically be extended at the end of the one (1) year term unless either party expressly notifies the other party in writing that it wishes to terminate the MOU.

12. While this MOU does not create binding, legal obligations between the Parties, any contract that has been signed under or pursuant to this MOU will be binding upon the signatories of such contract and shall be governed by its own terms and conditions.

IN WITNESS whereof, the authorized representatives of the Governments have signed this Memorandum in two original copies in the English language on _____, 2025 at Podgorica, Montenegro.

ON BEHALF OF

HIS MAJESTY THE KING IN
RIGHT OF CANADA,
CANADIAN COMMERCIAL
CORPORATION

ON BEHALF OF

THE GOVERNMENT OF
MONTENEGRO
MINISTRY OF DEFENCE

Mathieu Lacroix
Director, Europe

Dragan Krapović
Minister of Defence